

Tydelig mission

Tredje kronik i en serie om LM's kerneværdier bragt i Avisen Tro&Mission i marts 2006.

Af Jens Ole Christensen, generalsekretær i Luthersk Missionsforening

»Hvis der ikke drives mission, er Kristus død forgæves.« Så spidst formulerede den norske teolog Tormod Engelsen engang missionens betydning.

Nu kan man diskutere, om Engelsen's sætning er *for* spids: Jesus døde jo også for dem, der håbede på Messias i generationerne før missionens tidsalder. Og korset viser vel Guds grænseløse kærlighed til verden - også selv om ikke et eneste menneske ville tro på den eller tage imod den.

Men han sætter fokus på hovedsagen i, hvad mission er: Mission er ikke bare kristendommens reklameafdeling, men den er selv en del af Guds frelseshandling. Der er simpelthen ikke noget evangelium uden mission.

Og dermed har vi fat i den afgørende begrundelse for mission, som også kan splittes op i fire til fem begrundelser.

Indbygget i evangeliet

Den første er, at evangeliet i sig selv udtrykker mission. Tænk på det mest kendte bibelvers: »Således elskede Gud verden ...« (Joh 3,16). Bare fire ord inde i »Den lille bibel« bliver missionsperspektivet slået fast.

Det er verden, Gud elsker, og så er det også verden, som skal have det at høre. Man kan gå det ene efter det andet af de centrale bibelsteder om korset efter og finde mission som en udtalt eller udtalt dimension.

Og herinde ved selve evangeliet finder vi også missionens yderste mål: At mennesker må blive reddet fra den evige fortabelse og til et fuldt fællesskab med Gud, som aldrig skal holde op. Kristen mission er ikke tilfreds med at påvirke mennesker eller samfund kristeligt, selv om det kan være både en god bivirkning og et delmål. Den vil frelse og skabe disciple.

Når vi i den nye formulering af LM's tredje kerneværdi understreger *tydelig* mission, så er det for at sætte fokus på dette ultimative mål.

Vi kan ikke nøjes med mindre, hvis vi vil være tro mod evangeliet.

Pointen er, at selv om vi så ikke havde haft en eneste befaling, så havde selve budskabet tvunget os til mission. Hvis vi altså ellers har forstået evangeliet.

Men hvordan hænger det nu sammen? Der har jo været lange perioder i kirkens historie, hvor der ikke er blevet drevet mission. For eksempel var mission ikke ligefrem den lutherske ortodoksis stærkeste side.

Jeg kan kun se det som en logisk brist, der illustrerer, at intellektuelt klar indsigt i evangeliet ikke automatisk fører til et sundt kristenliv. Den brist kan til dels forklares kulturelt: I 1600-tallet levede nordeuropæere i et relativt lukket miljø og så simpelthen ikke folkene langt borte. Og når de så dem - tyrkere og jøder - så de måske mest fjender og ikke medmennesker.

Og så kan eksemplet bruges til at holde os ydmyge: Når sådanne giganter kunne være blinde for en væsentlig dimension i evangeliet, hvad kan vi så ikke blive blinde for?

Vi har en befaling

Den anden begrundelse kan gøres kort. Vi har fået en befaling: »Gå ud i alverden, og gør alle folkeslagene til mine disciple ...« (Matt 28,16ff). I befalingen bliver det bøjet i neon for den, der ikke selv opdagede det i mødet med evangeliet. Og det er måske de fleste af os ...

Denne befaling er givet til de kristne som folk. Det ser vi af det forhold, at den gives til apostlene som det nye gudsfolks stamfædre, og at der i Ny Testamente ikke findes en eneste formaning til menige menighedsmedlemmer om offensiv personlig evangelisering. Det er fællesskabet, der har fået opgaven. Den kan så - som andre opgaver i menigheden - uddeles til dem, der får særligt kald og nådegave til det.

Samtidig udfordres hver eneste kristen til altid at være rede til forsvar for det håb, som er i os (1 Pet 3,15). Altså til at leve synligt og åbent som kristne i hverdagen, rede til at gribe de chancer for at tale om evangeliet, som byder sig.

Men uanset hvilken rolle vi får i dette spil, så har vi et fælles ejerskab til mission.

Kron ham

Den tredje begrundelse er ikke så almindeligt brugt i lutherske miljøer, men ikke desto mindre yderst bibelsk: Vi driver mission, for at kongen - Jesus - kan få den ære, der tilkommer ham. Og til sidst skal mennesker af alle stammer, folkeslag og sprog mødes for at tilbede ham.

Der er et nærmest kosmisk perspektiv over denne begrundelse. Han er denne verdens retmæssige ejer, og nu kalder han sin tabte ejendom tilbage: Kom hjem til det liv, I er skabt til. Hold op med at lege, at I selv er centrum i tilværelsen, og deltag i stedet i lovprisningen af Skaberen.

Hvor de to første begrundelser for mission tager afsæt i frelsen, tager denne afsæt helt tilbage i skabelsen.

Det er det, der hentydes til, når Paulus for eksempel skriver, at hans virksomhed handler om, at »nåden kan nå til flere og flere og dermed forøge taksigelsen til Guds ære«. (2 Kor 4,15).

Denne taksigelse skulle Gud jo have haft hele historien igennem, men den gik tabt undervejs.

Derfor kan Paulus skrive om sig selv og de andre missionærer, at »af ham har vi fået nåde og apostelkald til at føre mennesker i alle folkeslag til troslydighed, hans navn til ære«. (Rom 1,5).

Det er også i lyset af dette punkt, at vi bedst forstår det diakonale arbejdes placering i mission. Diakoni - forstået som materiel og menneskelig hjælp - er ikke en biting i mission. Undertiden kan man møde den opfattelse, at diakoni er et nødvendigt onde, fordi man ikke kan forkynde evangeliet for tomme maver, eller fordi den materielle hjælp giver os alibi til det egentlige: forkyndelsen.

Den forståelse af diakoni i mission er for snæver. Diakoni har derimod værdi i sig selv, for den konge, vi tilhører, er ikke bare interesseret i at frelse vores sjæle. Han vil også frelse vores kroppe og gøre os sunde og glade. Det projekt er han begyndt på midt i denne dødens verden, og han vil fortsætte med det, indtil det bliver gjort endelig færdigt ved kroppenes opstandelse på den yderste dag.

Til sidst skal vi prise ham ikke bare i sjælen, men med den krop, han selv gav os: Vi skal rent fysisk bøje knæ for ham.

I lyset af genkomsten

Og hermed er vi fremme ved den fjerde begrundelse, som har særlig betydning for ydre mission: Vi driver mission, for at Jesus kan komme tilbage. Han har nemlig selv sagt at »dette evangelium om Riget skal prædikes i hele verden som vidnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme«. (Matt 24,14).

Der er en opgave, som menigheden skal gøre færdig, før kongen kommer og igen synligt indtager sin ejendom. Sådan begrunder apostlen Peter faktisk også, at genkomsten ikke allerede har fundet sted. Menigheden er simpelthen ikke færdig med sin opgave på jorden, nemlig at høste alle de mennesker ind til Guds rige, som det overhovedet er muligt at redde: »Herren er ikke sen til at opfylde sit løfte, sådan som nogle mener, men han har tålmodighed med jer, fordi han vil, at ingen skal gå fortabt, men at alle skal nå til omvendelse.« (2 Pet 3,9).

Og dermed sluttet ringen til de første bemærkninger i denne kronik: Mission er en frelseshistorisk handling og ikke bare et kristeligt pr-arbejde.

Den halve begrundelse

Men inden kronikken lukker, skal vi have fat i den halve begrundelse. Den nævnes, mig bekendt, aldrig direkte i Bibelen som begrundelse for mission. Den ligger måske hist og pist i underteksten og er i hvert fald tydelig i den kristne erfaring: Vi driver mission, fordi vi har brug for brødre og søstre fra mange sprog og kulturer, som hver for sig kan bidrage til, at vi bedre forstår evangeliet.

Erfaringen fortæller, at kristne mennesker, som har et globalt perspektiv, får en hjælp mod snæversyn: Det er nemlig *sammen med alle de hellige*, vi får styrke til at fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er, og til at kende Kristi kærlighed. (Jævnfør Ef 3,18).

Derfor kan mange missionærer og andre kristne fortælle, at de - i mødet med afrikanske, asiatiske og sydamerikanske kristne - fik øje på sider af Guds ord og kristen praksis. Sider, der har været der hele tiden, men som en anden kulturs øjne lettere kunne se.

Det, jeg mere end antyder, er, at det midt i besværet, ofrene og lidelsen også er sjovt og lærerigt at drive mission. Det giver både missionærerne og forsamlingerne noget.

Vil vi gå glip af det?